

HRVATSKA RIJEĆ

LIST ZAJEDNICE HRVATA U MAKEDONIJI

TRAVANJ 2009. g. BR. 22

XI SABOR ZAJEDNICE HRVATA U MAKEDONIJI

Dana 22. veljače u dvorani Dramskog kazališta u Skopju održan je XI Sabor Zajednice Hrvata u Republici Makedoniji kojem su pokraj dvijestotinjak članova Zajednice, nazočili i visoki gosti, među kojima: predsjednik Sobranja RM Trajko Veljanovski, Petar Barišić načelnik Samostalne službe za Hrvate u inozemstvu Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija RH, saborski zastupnik dr. sc. Ivan Bagarić, ravnateljica Hrvatske matice iseljenika Danira Bilić, predsjednica Upravnog odbora HMI-ja Zdenka Babić Petrićević, hrvatski veleposlanik Nj. E. Ivan Kujundžić, predstavnici konzulata RH u Skopju i Bitoli, te Saško Todorovski rukovoditelj Sektora za dijasporu Ministarstva vanjskih poslova RM, predstavnici Katoličke crkve i Ljubinko Biskupović član Upravnog odbora hrvatskoga građanskog društva Crne Gore. Skupu su nazočili i predsjednici udruga osam etničkih zajednica u Makedoniji.

U svečanom dijelu Sabora, nakon što je zbor Dobra volja izveo hrvatsku i makedonsku himnu pod ravnateljstvom maestra Ljubomira Brangjolice nazočne je pozdravila predsjednica ZHRM mr. sc. Snježana Trojačanec.

Trenutno, kako je istakla, ZHRM je najbrojnija udruga građana sa 1158 članova, što je dokaz o ozbilnjom i kontinuiranom radu u proteklih 13 godina koliko postoji. Uspjela je okupiti veliki broj Hrvata koji žive u Makedoniji, a osim u Skopju, djeluje preko ograna u Štalu, Bitoli, Ohridu-Strugi, uskoro i u Kumanovu, Velesu, kao i u ostalim gradovima diljem Makedonije. U Zajednici kontinuirano se radi na očuvanju hrvatskog identiteta, putem izučavanja hrvatskog jezika, organiziranja kulturnih manifestacija i njegovanja drugih hrvatskih osobitosti. Ako taj rad pretvorimo u brojke u proteklih 26 mjeseci, ostvarene su 292 aktivnosti zahvaljujući timskom, transparentnom i profesionalnom radu.

Osnovna zadaća ZHRM kao krovne udruge Hrvata u RM i nadalje će biti okupljanje što više Hrvata stvaranjem što većeg broja podružnica i koordiniranje rada sa već postojećim udrugama. Imperativ je i konkretna suradnja sa udrugama Hrvata u susjednim zemljama, umrežavanje istih i rad na zajedničkim projektima, no pri tome ne smijemo zaboraviti skrbiti o Hrvatima u RM, naglasila je na kraju Trojačanec.

Radni dio Sabora vodio je predsjednik Radnog predsjedništva Pero Slišković prema poslovniku koji je prethodno usvojen.

Sabor je protekao u raspravi i iznošenju konkretnih stajališta, a zatim su dodijeljene plakete i zahvalnice članovima Zajednice.

Na skupu je dana suglasnost o promjeni prvog članka Statuta ZHRM, čime se u verziji na makedonskom jeziku izraz "združenje" mijenja sa izrazom "zajednica". Isto tako, jednoglasno je podržan prijedlog o osnivanju ogranka u Kumanovu i Velesu, te o potpisivanju ugovora o suradnji osam etničkih zajednica iz RM za zajednički nastup ispred Vlade RM u cilju poboljšanja materijalnog, financijskog i statusnog položaja, uopće kao i sudjelovanju u Mreži za multikulturalizam.

mr.sc. Ljerka Totch Naumova

Predsjednica Zajednice, kojoj je članstvo po drugi put izglasovalo povjerenje, je Snježana Trojačanec. Za dopredsjednika izabran je Zvonimir Palić, za tajnika Anton Kuljevan a članovi Predsjedništva su: Zvonimir Palić dopredsjednik, Anton Kuljevan tajnik, Ljerka Totch Naumova, Franc Gulija, Vlaho Brandjolica, Nebojša Arsovski, Davor Barać, Violeta Krstić, Marjan Perčinić, Ivan Rupić, Siniša Ivanković, Marija Damjanovska, Katica Dimčova, Petar Butorac, Jakov Lambaša, Ivan Bradić, Gordana Velkovska, Ivan Kašuba koordinator ogranka Štip, Jelena Petrovska koordinator ogranka Bitola, Naum Dunoski koordinator ogranka Ohrid-Struga. Članovi Izvršnog odbora su: Marijana Terzić, Brigita Trifunovska, Saša Georgievski, Zlatko Zafirovski i Ivana Ramnjak. Nadzorni odbor: Petar Katalinić, Lovro Keleman i Ivan Starčević i Sud časti: Franjo Ipša, Nikola Palić i Krešimir Terzić.

Danira Bilić ravnateljica HMI

Delegacija Vlade Republike Hrvatske u posjeti Zajednici Hrvata u Makedoniji

Potpisani Sporazum o međusobnoj zaštiti manjina između Republike Hrvatske i Republike Makedonije važni je dokmet s kojim su uređena pitanja poput prava na izražavanje, očuvanje i razvijanje nacionalnog, kulturnog, jezičnog i vjerskog identiteta dviju manjina, zatim mogućnost izučavanja njihovih materinskih jezika u okviru obrazovnih sustava dviju zemalja, kao i trajno financiranje i sudjelovanje u javnom životu u sferama vezanim za njihov manjinski interes. U ovom dokumentu predviđeno je stvaranje Mješovitog međuvladinog odbora, što će zasigurno osigurati da se Sporazum dosljedno provodi i u praksi. U sastavu Mješovitog odbora zastupljeni su i predstavnici dviju manjina, predsjednici Zajednice Makedonaca u RH i Zajednice Hrvata u RM.

Prva sjednica međuvladinog Mješovitog odbora za provedbu Sporazuma o međusobnoj zaštiti manjina između RH i RM održana je 27. siječnja u Ministarstvu vanjskih poslova u Skopju.

Na sastanku preneseno je iskustvo RH o radu Mješovitog povjerenstva s Mađarskom i Srbijom, zatim je slijedilo utvrđivanje metodologije rada, a kao glavne točke predložene su: izučavanje materinskog jezika i financiranje manjinskih udruga kroz priložene projekte.

U večernjim satima, istoga dana, članovi Mješovitog odbora delegacije Vlade Republike Hrvatske, u pratnji veleposlanika Ive Kujundžića, susreli su se s predstvincima ZHRM-a.

Nazočnima se uz srdačnu dobrodošlicu obratila predsjednica ZHRM-a mr. sc. Snježana Trojačanec. Govorila je o Sporazumu kao "papiru koji život znači" jer njime dvije države uzajamno jamče, u skladu sa najvišim standardima, visoku razinu zaštite prava dviju manjina. Riječ je zatim uzeo gospodin Petar Barišić, načelnik Samostalne službe za Hrve u inozemstvu i ko-predsjedavajući Mješovitog odbora. On je izrazio zadovoljstvo za vidni napredak u okviru provedbe Sporazuma izražavajući pri tome zahvalnost veleposlaniku gospodinu Kujundžiću za inicijativu, veliku potporu i doprinos oko potpisivanja tako važnoga dokumenta. Na to se nadovezao veleposlanik Kujundžić

istakнуviš značaj današnjeg sastanka Mješovitog odbora i konkretnih stvari koje su na njemu dogovorene, a to je izučavanje hrvatskoga jezika i financiranje projekata u interesu očuvanja hrvatske kulture i tradicije.

Pomoćnik ministra Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa prof. Mirko Marković obrazložio je novi model manjinske nastave u Hrvatskoj, izučavanje materinskih jezika u okviru obrazovnog sustava i dopunske nastave za vrijeme ljetnih mjeseci, koji se treba primjeniti i za djecu Hrvata u Makedoniji.

Izražavajući zadovoljstvo bogatom aktivnošću na očuvanju hrvatskoga jezika i kulture Hrvata u Makedoniji mr. Milena Klajner predstojnica Ureda za nacionalne manjine u Vladi Republike Hrvatske najavila je dalju potporu u svakom pogledu, osobito kroz organiziranje seminarova i razmjene iskustava.

O programu kulturne suradnje između Hrvatske i Makedonije, osobito nakon nedavno potписанog Dogovora za međunarodnu kulturnu suradnju (2009.-2011.), govorio je gospodin Ante Mandarić ravnatelj u Upravi za normativne i upravno-pravne poslove Ministarstva kulture.

Tajnik delegacije Vlade Republike Hrvatske u Mješovitom odboru gospodin Ivan Zeba, iz Samostalne službe za Hrve u inozemstvu, izrazio je zadovoljstvo za utemeljeni Mješoviti međuvladin odbor za kontrolu provedbe Sporazuma.

O životu i radu Makedonaca u Hrvatskoj, osvrnuo se gospodin Angel Mitrevski predsjednik Zajednice Makedonaca u RH, obećavajući pomoći Hrvatima u RM, kako bi što prije dostigli razinu zaštite i prava koje uživa makedonska nacionalna manjina u RH.

Na kraju, predsjednica mr. sc. Trojačanec ponosno je pokazala "papir koji život znači" tj. Odluku o osnivanju Mješovitoga međuvladinog odbora, koji će Hrvatima u Makedoniji omogućiti da zakucaju na sva vrata i s kojim će imati više mogućnosti ostvarivati svoje projektirane aktivnosti.

Srdačan razgovor i druženje u lijepo uređenim prostorijama ZHRM okončan je domjenkom.

mr. sc. Ljerka Totč Naumova

Božićni koncert Konačno orgulje u Makedoniji

U katoličkoj katedrali Presveto Srce Isusovo u Skopju 18. prosinca održana je promocija orgulja i božićni koncert. To je kruna projekta naslovljena Orgulje za Skopje i Makedoniju koji je plod dvogodišnje akcije Odbora za sakupljanje sredstava za nabavku i instaliranje orgulja.

Nezaboravna večer. Katedrala je bila pretijesna da primi sve vjernike i mnoge uzvanike makedonske Vlade, crkvene dostojaštvenike, diplome, akademike, javne i kulturne radnike, umjetnike koji su donirali svoja umjetnička djela za nabavku orgulja, kao i veliki broj članova Zajednice Hrvata u RM. Svečanost je započela predavanjem ključeva. Inž. Brane Košir, upravitelj Orguljaške radionice u Mariboru dao ih je dr. Stojanovu, biskupu skopskom i apostolskom egzarhu.

Potom su apostolski nuncij u Makedoniji, nadbiskup mons. Santos Abril y Castello i biskup Kiro Stojanov blagoslovili orgulje. U povodu blagoslova crkveni zbor je otpjevao pjesmu Tebe Bože, hvalimo.

Biskup Kiro Stojanov u znak zahvalnosti uručio je zahvalnice nazočnima: predsjedniku Vlade RM Nikoli Grujevskom, mons. Santosu Abrilu y Castellu, ministrici za kulturu Elizabeti Kančeskoj-Milevskoj i ministru vanjskih poslova RM Antoniju Miloševskom.

Program u kojem su sudjelovali vrhunski umjetnici bio je posvećen nastupajućem blagdanu. Božićni koncert održao se pod pokroviteljstvom Crkve i veleposlanstava Hrvatske, Austrije, Slovenije, Poljske i Albanije u RM. Koncert je započeo s Ave Marijom u izvedbi prof. Milke Eftimove iz Makedonije u pratnji orgulja.

Uzbuđenje prisutnih bilo je veliko, osobito pri nastupu Betine Lajtner, umjetnice iz Austrije. Veliki pljesak i oduševljenje ispunilo je Katedralu kad je na orguljama zasvirao prof. Mario Peresteg iz Hrvatske izvodeći Pavlinske partite A. Klobučara.

Maestro Boris Trajanov, bariton iz Makedonije otpjevao je Panis angelicus. Božićni koncert završio je u tihoj noći Tihom noći Franz Grubera. Svi nazočni su ustali, svi zajedno su pjevali ovu divnu božićnu pjesmu. Katedrala je bila ispunjena blagoslovom, a orgulje su nadjačale crkveno zvono. Ni kiša koja je padala vani nije umanjila radost. Potom se u obližnjem restoranu nazdravljalo uspjehu velikoga projekta. Projekta koji je objedinio vjere, narode, bogate, siromašne, poduzetnike, umjetnike...

U Makedoniji se po prvi put razlijegao zvuk orgulja skopske katedrale donoseći Radosnu vijest svima.

mr. sc. Ljerka Totch Naumova

Donatorska Izložba Za Orgulje

Građanska inicijativna kulturna akcija "Orgulje za Skopje i Makedoniju" uz potporu Ministarstva kulture RM i pokrovitelja predsjednika Vlade gospodina Nikole Grujevskog, organizirala je donatorsku Izložbu za orgulje 3. prosinca 2008. godine u Nacionalnoj galeriji Makedonije u prostoru Mala Stanica.

Na početku je održan glazbeni program u kojem su nastupili vrhunski umjetnici: prof. Milka Eftimova (mezzosopran) i Slavica Petrovska-Galić (soprano) u pratnji pijanistice prof. Jasmine Čakar, te maestro Boris Trajanov (bariton) i Vasil Atanasov na flauti.

Prostor "Male postaje" bio je pretijesan kako bi okupio veliki broj umjetnika, uglednih javnih i kulturnih radnika, diplomata i vjerskih dostojaštvenika. U mnoštvu uzvanika bio je nazočan i veleposlanik RH u RM gospodin Ivo Kujundžić. Izložbi nazočio je i veliki broj članova ZHRM-a.

Otvarami Izložbu dr. Kiro Stojanov, Skopski biskup i apostolski egzark, istaknuo je među ostalim:

"Orgulje su instrument koji u sebi udružuju sve glazbene instrumente i s pravom ga nazivaju "kraljicom instrumenata", odnosno glazbe. Želim da orgulje u našoj katoličkoj katedrali "Presveto Srce Isusovo" budu mjesto jedinstva, međusobnog razumjevanja i suradnje te suživota u ovoj našoj mozaičnoj Republici Makedoniji."

Promicatelj plodova ove plemenite inicijative u ime Odbora "Orgulje za Skopje i Makedoniju" bio je predsjednik prof. Dimitar Mirčev. Sabrana su 52 umjetnička djela slikara, kipara i drugih likovnjaka. Sva djela objavljena su u prekrasnom katalogu. U organizaciji Izložbe sudjelovali su inicijator akcije, gospodin Petar S. Jaki, Katolička crkva, Nacionalna galerija Makedonije i drugi suradnici.

Manifestacija je nastavljena dodjeljivanjem zahvalnica umjetnicima – donatorima umjetničkih djela. Zahvalnice su predali prof. Mirčev i monsinjor Antun Cirimotić. Među donatorima koji su tom prigodom primili zahvalnice bili su i članovi ZHRM-a: Violeta Kalić-Krstić za poklonjeno djelo Borisa Tkaleca "Mali Kosmos" (1993.), te članovi ogranka u Štigu koji su također primili zahvalnicu za još jedno njegovo djelo. Zahvalnicu akademskome slikaru Dubravku Naumovu za djelo iz ciklusa "Zbogom infinitiv" primila je predsjednica ZHRM gospođa Snježana Trojačanec.

Razgledanje umjetničkih djela, razmjerenjivanje dojmova o djelima i druženje uz čašicu pića te bljesak fotoaparata i medijskih kamera, završilo je kasno u noć. Teško je bilo odvojiti se od raznovrsnosti djela koja su poklonjena od srca.

mr. sc. Snježana Trojačanec

VUČEDOLSKA GOLUBICA U SKOPJU

Izložba Vučedolske kulture sa stotinu eksponata zajedno sa njenim simbolom Golubicom, koja je otvorena 18.prosinca u Muzeju Makedonije, izazvala je veliki interes građana i kulturnih radnika Makedonije. Skopskoj publici prikazujemo ono najvrijednije što imamo, istakao je na otvaranju Ante Rendić Miočević, direktor Arheološkog muzeja u Zagrebu.

U nazočnosti mnogobrojne publike, pretstavnika Vlade i Makedonske pravoslavne crkve, izložbu pod naslovom „Vučedol – mit koji traje., otvorio je Dragan Nedeljković, zamjenik ministra kulture, koji je naglasio da je ovaj veliki kulturni događaj u Skopju, plod bogate suradnje ministarstava kulture Makedonije i Hrvatske.

Makedonskoj publici prikazujemo najvrijednije eksponate Vučedolske kulture arheoloških muzeja u Zagrebu, Vukovaru i Vinkovicima, među kojima se pokraj Vučedolske golubice nalazi i jedna posuda koja je interpretirana kao najstariji europski kalendar. Ovo je, nakon Zagreba druga najveća izložba ove kulture, istakao je Ante Rendić Miočević, direktor Arheološkog muzeja u Zagrebu, koji je zajedno sa Muzejom Makedonije, uz potporu ministarstava

kulture organizirao izložbu.

Autorica izložbe, kustosica Jacqueline Balen, je govorila o specifikama Vučidolske kulture i njenom širenju od Slavonije na Srednju Europu. Ponikla je u Vučedolu nedaleko Vukovara i stvarana u razdoblju od 2150. do 1850. pr.Kr. U potrazi za rudačom širila se na sjeveroistok na tlu današnje Austrije, Mađarske, Slovačke i Rumunjske.

Direktorica Muzeja Makedonije Meri Anicin Pejovska je naglasila da je gostovanje vučedolske riznice najznačajniji događaj ove godine u vitrinama ovog muzeja, vezan za međunarodnu suradnju, te da se radi o recipročnoj izložbi, nakon gostovanja prahistorijskih makedonskih Dama u Zagrebu. Otvaranje izložbe „Vučedol – mit koji traje., i sve intenzivniju kulturnu suradnju između Hrvatske i Makedonije pozdravio je i hrvatski veleposlanik Ivo Kujundžić.

Eksponati Vučedolske kulture u Skopju bili su izloženi od 18-og prosinca 2008. do kraja ožujka 2009. godine.

Marija Damjanovska

Zimski kolokvij u Ohridu

Na poziv **Euro-Balkana Instituta u Skopju** na **Zimskom kolokviju** koji se održao u Ohridu od 27. do 30. studenoga u okviru **Ljetnog sveučilišta Rodovi studiji - Ohrid**, obilježena je 10. godišnjica osnivanja. Zimski kolokvij održao se pod imenom **Promotion of Gender Awareness: Sharing Knowledge and Experience ili „Društveno, socijalno i rodovo uključivanje, identitet i multikulturizam.**

Glavni predavač je bio **prof. dr. Rubin Zemon**, a osim Marijane Terzić iz ZHRM, bilo je predstavnika i iz svih drugih etničkih skupina i zajednica nacionalnih manjina koji žive u Republici Makedoniji.

Pored teorijske nastave od velikog je značaja bila i **terenska nastava** koja nam je u skladu s prethodno apsolviranim teorijom, pokazala stanje na terenu. Terenska nastava se odnosila na **društveni položaj žene iz etničkih skupina i zajednica u Republici Makedoniji**. Imali smo organiziranu posjetu **struškom selu Oktisi**, gdje smo upriličili izravne susrete sa ženama, tako da smo tijekom razgovora bili upoznati sa svakodnevnim problemima s kojima se susreće žena, makedonska muslimanka početkom 21. stoljeća.

Slijedio je i organizirani posjet Muzeju **„Albanska kuća“** u **selu Livadišta** gdje smo se upoznali s albanskom kulturom i tradicijom. Tijekom nastave propratili smo dva dokumentarna filma pod nazivom:

**„Who is this song?“
„Naming of abridge?“**

Na kraju programa ravnateljica Sveučilišta Elizabeta Dimitrova svim sudionicima dodijelila je certifikat za uspješno završeni Zimski kolokvij.

Suradnja Euro-Balkana sa Institutom u Skopju se nastavila 17. studenoga. Ponovo su se svi sudionici, gore spomenutog Kolokvija, okupili i održali sastanak na kojem smo donijeli jednoglasnu odluku o formiranju volonterskog Centra socijalne inkulzije čiji bi glavni cilj bio socijalna, ekonomska, obrazovna i svaka druga inkulzija žene iz svih etničkih zajednica i skupina u Republici Makedoniji.

Marijana Terzić

U SLAVI MARINA DRŽIĆA

- ZAJEDNIČKI MAKEDONSKO-HRVATSKI PROJEKT

Makedonska i Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti organizirale su 20. studenoga 2008. godine u Makedonskoj akademiji (MANU) u Skopju Svečani skup u povodu 500-te obljetnice rođenja velikog hrvatskog književnika Marina Držića.

Svečani skup otvorili su predsjednik Makedonske akademije, akademik Georgi Stardelov i akademik Milan Moguš predsjednik Hrvatske akademije.

O velikom djelu Marina Držića u hrvatskoj i makedonskoj kulturi govorili su akademik Josip Bratulić, sveučilišni profesor iz Zagreba, poznavalac Držićeva djela, akademik Matej Matevski i prof. dr. Jelena Lužina. Riječ je o književniku kojega ništa nije moglo popriječiti u uspostavljanju plodotvorne relacije. Ništa i nije popriječilo Držićev triumfalni pohod na makedonske kazališne scene. On je Makedoniju osvojio sasvim sam zahvaljujući isključivo teatralnosti svojih bestrašnih komedija i pastoralala, rekli su oni. Tekstove Marina Držića čitao je prof. Kiril Ristevski.

Osobito zanimljivo bilo je izlaganje prezentera o istraživanju pok. akademika Haralampija Polenakovića, pasioniranog makedonskog držićologa, koji je otkrio da je sam Držić jednom-dvaput bio u Skopju, šetao skopskom kaldrmom za vrijeme posjeta bratu Džori Držiću koji je dugo godina živio i radio u Skopju, pa je tu ostao zauvijek i pokopan je na groblju u današnjem naselju Gazi Baba.

Na Svečanom skupu govorilo se o velikom zajedničkom makedonsko-hrvatskom projektu "Držić" financiranom od Ministarstva kulture RH i RM i Zaklade Trifuna Kostovskoga. Zajednički projekt je knjiga naslovljena *Komedije i pastorale* u izdanju Matice makedonske. To su prijevodi 6 Držićevih djela na makedonski jezik: *Novela od stanca, Venera i Ando,*

Dundo Maroje, Tripče de utočje (Mande), Skup i Grižula.

Izbor djela i redakciju prijevoda napravila je prof dr. Jelena Lužina na osnovu izdanja Marin Držić, *DJELA* (prof. Frane Čale, Zagreb, 1987.). Za prijevod dubrovačkog govora potrudili su se velikani makedonske književne riječi: Paskal Gilevski, Todor Dimitrovski i Georgi Stalev. Knjigu je grafički oblikovao Kočo Finanovski. Lijep dojam ostavljaju korice knjige na čijoj je prednjoj strani predstavljeno djelo Ivana Meštrovića, *Marin Držić*, (bronca, 1961, Dubrovnik), a na zadnjoj Antuna Agustinčića, *Pome*, (bronca, 1962), kao i likovni prilozi akademika Tome Serafimovskog inspirirani Držićem. Na početku knjige je pjesma *Marin Držić*, prekrasni stihovi hrvatskoga književnika Luke Paljetka.

Znanstveni skup, zajednički projekt Držić privukao je veliki broj uzvanika. U prepunoj svečanoj dvorani Makedonske akademije znanosti i umjetnosti nazočile su eminentne osobe među kojima akademici, profesori, književnici i zaljubljenici u Držićovo djelo. Predsjednica ZHRM-a Snježana Trojačanec i nekoliko članova odazvalo se na poziv Makedonske akademije znanosti i umjetnosti i nazočilo toj velikoj književnoj svečanosti za zajedničko makedonsko-hrvatsko obilježavanje godišnjeg jubileja velikana hrvatske književnosti Marina Držića.

mr. sc. Ljerka Totch Naumova

U zajedničkom projektu ZHRM-a s Hrvatskom maticom iseljenika - Odjelom za školstvo, znanost i šport od 7. do 9. studenoga 2008. u sklopu projekta Hrvatski dani umjestnosti i redovite nastave hrvatskoga jezika u Skopju (07.11.), Štipu (08.11.) i Bitoli (09.11.) održale su se vrlo uspješne radionice. Djeca su podijeljena u skupine i uz puno smijeha i radosti sudjelovala su u jezičnoj radionici, radionici hrvatske kulturne i prirodne baštine te dramskoj radionici.

Uz početni strah, osobito najmlađih, jer im je komunikacija bila samo klimanje glavom, pod stručnim vodstvom prof. Lidije Cvikić, djeca su se opustila, te pričala, pisala i čitala bez većih problema.

U radionicama hrvatske kulturne i prirodne baštine kod naše drage prof. Lade Kanajet Šimić, uz igru čavrjanje i smijeh djeca su se upoznala s hrvatskom kulturnom i prirodnom baštinom, tradicijom, običajima i jelima. Uz cijeli niz aktivnosti kroz igru i zabavu (asocijacije, memo, "pronađi skriveni predmet", "pričam ti priču", itd.) i ova radionica prošla je u tenu.

No najglasnije, ispunjene čudnim zvucima i velikim količinama smijeha bile su dramske radionice pod vodstvom iskusnoga akademskog glumca i dramskog pedagoga Zvonka Novosela.

Ovakav način učenja i približavanja hrvatskoga jezika dao je već na prvom koraku izvrsne rezultate. Djeca su sa radionicama otišla zadovoljna i sretna sa pitanjem na usnama: «Kada ćemo opet imati radionice?» Nadamo se da će ZHRM i sljedeće godine biti dio projekta Hrvatski dani i uključiti u promidžbu nove gradove i nove učenike.

mr. sc. Snježana Trojačanec

Hepeninzi

- Pod istim suncem i mogu i umijem

Zajednica Hrvata sudjelovala je u multietničkom hepeningu čiji je naziv „Pod istim suncem“ održanom 1.11.2008. na Skopskom sajmu pod pokroviteljstvom FIOOM-a u suradnji s NVO Zajedničke vrijednosti te s podrškom 12 centara NVO-a u Republici Makedoniji.

Naša Zajednica je bila predstavljena na tri izložbena prostora na kojima su bili izloženi tradicionalni hrvatski specijaliteti, tradicionalne hrvatske rukotvorine i publikacije knjiga: zbirka pjesama Između dva neba, portfolio Zajednice Hrvata i promotivni materijali Croatia Airlinesa.

Najuočljiviji detalj naše prezentacije bila je predivna

slavonska narodna nošnja koju nam je posudilo KUD Kočo Racin iz Skopja.

Prezentacija naše Zajednice bila je više nego uspješna zahvaljujući našim članovima, Marijani Terzić-koordinatorici projekta, te Dijani i Zlatku Zafirovskom. Naše sudjelovanje na hepeningu sponzorirali su hrvatske tvrtke, Podravka, Croatia Airlines, Kraš, te ugostiteljski objekt Ragusa.

Na Hepeningu čitanjem odlomka iz knjige Između dva neba sudjelovale su pjesnikinje Nada Mojsova i Ljerka Toth Naumova.

Na dan desete obljetnice općine Karpoš 2.11.2008. održana je tradicionalna manifestacija I mogu i umijem na kojoj je Zajednica Hrvata sudjelovala s istim programom i uspjehom zahvaljujući prethodno spomenutim članovima Zajednice i srdačnoj pomoći koordinatorice manifestacije gđe Danice Martinovske iz Općine Karpoš.

Uspješnost obje prezentacije zaokružena je priskrbom novog sponzora za Zajednicu. Radi se o generalnom zastupniku Jane-Jamnici za Makedoniju.

Marijana Terzić

Radionica održana u prostorijama Instituta u Skopju

Na jednodnevnoj radionici Euro-Balkana-Instituta za društvena i humanistička istraživanja u Skopju pod nazivom **Multikulturalističko planiranje i pisanje projekta za Evropsko povjerenstvo**, Zajednicu Hrvata u Republici Makedoniji predstavljala je Marijana Terzić.

1. Multikulturalizam, multikulturno društvo i
2. IPA projekti, s posebnim osvrtom na izradnju Logičkog okvira jednog IPA projekta.

Glavni predavač bio je prof. Rubin Zemon. Uporedno s našom Zajednicom, na radionici su sudjelovali predstavnici iz skoro svih skupina i zajednica nacionalnih manjina u Republici Makedoniji: Armenci, Crnogorci, Srbi,

Egiptčani, Kopti i dr. U praktičnom dijelu radionice svi sudionici su bili podijeljeni u pet skupina i svaka skupina je zasebno izradila Logički okvir jednog IPA projekta na pet različitih tema:

1. Jezik i kultura, identitet (u čijoj izradbi sam imala i ja svoj udio),
2. Obrazovanje
3. Socijalna inkluzija
4. "Ruralni razvoj"
5. "Kreativne industrije"

Na kraju radionice zaključak profesora Zemona i svih sudionika bio je da smo dotaknuli

samo jedan mali dio problema izrade jednog IPA projekta i da je za potpuno usvajanje navedene problematike potrebno odraditi još nekoliko ovakvih radionica.

Marijana Terzić

01. 11. 2008.

Na Skopskom sajmu održan je prvi Multietnički hepening "Pod istim suncem". Hepening je dio kampanje za promociju multietničkih vrijednosti i poticanje međusobnog poštivanja etničkih zajednica u Makedoniji u kojem je i ZHRM uspješno sudjelovala. Uz pomoć Marijane Terzić i Dijane Jančevske promovirano je naše stvaralaštvo, hrvatski specijaliteti i poznati hrvatski brendovi, a gđe Totch i Mojsova čitale su svoje pjesme.

AKTIVNOSTI ZHRM-a od 11. 2008. do 01.2009.**07. – 9. 11. 2008.**

U zajedničkom projektu s Hrvatskom maticom iseljenika Odjelom za školstvo, znanost i sport u Skopju, Štalu i Bitoli umjesto nastave hrvatskog jezika održale su se tri radionice: jezična radionica, radionica hrvatske kulturne i prirodne baštine i dramska radionica. Radionice su profesionalno vodili Lidija Cvikić, Lada Kanajet Šimić i Zvonko Novosel. Iste su organizirane s ciljem poticanja i afirmiranje jezične aktivnosti na hrvatskom jeziku (slušanje, govorenje, čitanje, pisanje), upoznavanja hrvatske kulturne i prirodne baštine, tradicije, običaja, jela, kao i kroz praktičan rad učiti hrvatski jezik metodom dramskog odgoja.

02. 11. 2008.

U povodu Dana općine Karpoš, u T.C. Leptokarija, pod sloganom „I mogu i umijem“ ponovo se održao Hepening na kojem smo imali jedan od najljepših izložbenih prostora. Na ovaj način, prije svega, promoviramo se pred širom zajednicom, ponovo u istom sastavu Marijana Terzić i Dijana Jančevska na izložbenom prostoru, a gđa Totch je predstavila ZHRM čitajući pjesmu iz naše zbirke.

04. 11. 2008.

Ovaj dan obilježen je održavanjem Dvadeset i sedme sjednice Predsjedništva ZHRM. Dnevni red se odnosio na tekuće probleme i prijedloge za bolji rad ZHRM-a. Sjednica je bila izuzetno duga i završila je kod točke problemi, a prijedlozi za bolji rad ostat će za sljedeću sjednicu.

07. 11. 2008.

U povodu svečanoga obilježavanja Dana neovisnosti Republike Poljske, na poziv Društva Poljaka "Polonija", naša članica gđa Totch Naumova nazočila je koncertu i dogovorila konkretnu suradnju, zajedničku poetsku večer.

13.11.2008.

Izaslanstvo ZHRM u sastavu tajnika Antona Kuljevan, predsjednika I.O. Pere Slišković, počasnog predsjednika Ivana Šišak i člana N.O. Lovre Kelemen, posjetila je bolesnog člana ZHRM-a g. Alojzija Postružina.

18.11.2008.

Zaklada Instituta "Otvoreno društvo" u Makedoniji preko projekta "Procjena potencijala dobrog upravljanja u Makedoniji", organizirala je javni događaj „Pravni okvir i mehanizmi zaštite od diskriminacije“ koji je održan u hotelu Stounbridge, 18. studenog 2008. g. Cilj događaja je bio prezentiranje stanja i preporuka iz provedene Analize pravnog okvira za zaštitu od diskriminacije na međunarodnom i nacionalnom planu na osnovi nacionalne pripadnosti, jednakosti spolova, radnog odnosa i hendihepiranosti. Na događaju se diskutiralo i o pripremljenom prijedlogu Zakona o antidiskriminaciji u RM. U ovom događaju kao predstavnica ZHRM-a sudjelovala je gđa Ivana Ramljak. Održana je misa u katoličkoj katedrali

12. 11. 2008.

U 19: 00 sati održan je Drugi susret nacionalnih manjina u prostorijama Zajednice Črnogoraca RM na kome su sudjelovali: mr. Sulejman Baki predsjednik Saveza turskih nevladinih organizacija u RM i njegov potpredsjenik Emin Fuat, Teresa Prokopowicz-Saurek iz Društva Poljaka u Makedoniji "Polonija", tajnik ZHRM Anton Kuljevan, predstavnik zajednice Egipćana Rubin Zenon i delegacija Zajednice Slovenaca iz Kluba "Franc Prešern". Na sastanku nazočni su se upoznali s trenutnim stanjem u Agenciji za nacionalne manjine, zatim je slijedilo prihvatanje teksta Memoranduma o suradnji malih zajednica u oblasti kulture i na kraju su se svi nazočni upoznali s akcijom Vlade RM o masovnom pošumljivanju i manifestaciji Dana drveta.

"Presveto Srce Isusovo" za našu članicu Ankicu Trajanovsku iz Štipe.

23.11.2008.

U HNS-u u Zagrebu održan je sastanak sa svim hrvatskim nacionalnim manjinama, sudionicima Drugog prvenstva Europe nacionalnih manjina. Naš predstavnik je bio g. Franc Gulija.

24.11.2008.

U HMI u Zagrebu održan je XIV. forum hrvatskih nacionalnih manjina. Glavna tema bila je izučavanje hrvatskoga jezika o kojoj je u ime ZHRM-a prezentirao izvješće g. Franc Gulija.

25.11.2008.

Odjel za suradnju s NVO pri Vladi RM organizirao je radionicu na temu „Jačanje pristupa NVO do sredstava državnoga proračuna“, na kojoj je sudjelovala predsjednica ZHRM gđa Trojačanec.

U 18: 30 sati održana je Večer hrvatskoga rukometa i turizma u hotelu "Aleksandar Palace" u Skopju na kojoj je bilo desetak predstavnika ZHRM-a.

02.12.2008.

Otvorena je donatorska Izložbe „Orgulje za Makedoniju“ na kojoj su i članovi ZHRM-a slikari Dubravko Naumov i Boris Tkalec dobili zahvalnice za pomoć (donaciju slike) pri izgradnji orgulja.

03.12.2008.

Sastanak predsjednice Trojačanec i g. Ivankovića u DZLP s ravnateljicom Marušić. Na sastanku je dogovorenno dobijanje dozvole za početak rada na prikupljanju podataka naših članova za bazu (zbirku) podataka ZHRM.

09.12.2008.

Održana je Dvadeset i osma sjednica Predsjedništva ZHRM-a. Govorilo se o tekućim aktivnostima i problemima, dogovoru oko proslave „Božićne večeri“ i realizacije projekta „Baza podataka“ kao i o odluci za prebacivanje finansijskih sredstava na podračune ogranka.

06.12.2008.

Održana je proslava Sv. Nikole uz skromnu priredbu za djecu, izložbu dječjih radova, ukrašavanje bora i prostorija te nezaobilazno darivanje djece.

05.12.2008.

Održan je Međunarodni dan volontera u Skopju, čje je obilježavanje počelo 1985. godine preko UN Volunteers – Volonteri Ujedinjenih Nacija. Tom prilikom prikazana je prezentacija o volonterstvu i razmjeni volontera preko programa Europskog povjerenstva. Ono što je izdvojeno na ovoj prezentaciji, ali još je uvijek samo pilot verzija, je uvođenje neke vrste volonterske knjižice. Ovim činom Europa konačno zvanično priznaje i neformalno obrazovanje. Na ovom događaju iz ZHRM bila je nazočna Ivana Ramljak.

U organizaciji Hrvatsko-makedonskog poslovnog kluba u ugostiteljskom objektu „Ragusa“ održan je susret s izbornikom i rukometničicama Hrvatske reprezentacije. Uz dobro jelo i opuštenu atmosferu nekoliko članova ZHRM-a družilo se s našim najboljim rukometničicama.

Glazbeni događaj, Festival „Zlatna lira“-koncert Dropulić (violina), Paskalov (piano)- održan je u Muzeju grada Skopja s početkom u 20:00 sati uz pravo bogatstvo glazbe, punu dvoranu i zadovoljna lica mnogih članova ZHRM-a.

12.12.2008.

Treći susret nacionalnih manjina dogodio se u prostorijama Zajednice Crnogoraca RM. Na ovom Susretu vodila se rasprava o tekstu Memoranduma i donio stav o konačnom tekstu. Zatim je slijedila rasprava o prijedlogu Deklaracije za multikulturalno društvo u RM, a na samome kraju došlo je do formiranja radnih skupina s ciljem pripreme protokola za svečano potpisivanje Memoranduma i logistike oko njegove pripreme.

16.12.2008.

Upovodu svečanog obilježavanja 150-te godišnjice rođenja Ivana Vučetića, na poziv dekana Policijske akademije u Skopju, svečanosti je kao predstvanik ZHRM nazočila gđa Trojačanec.

17.12.2008.

Tajnik g. Kuljevan predao je pismo Vladi RM za prijem kod premijera g. Gruevskog. Otvorena je Izložba „Vučedol - mit koji traje“ uz nazočnost desetak članova ZHRM.

21.12.2008.

U prostorijama do katedrale „Presveto Srce Isusovo“ poslje mise održan je tradicionalni Božićni bazar. Naša humanost se nastavlja. Budući da je vrijeme blagdana i darivanja ne smijemo zaboraviti i one naše drage ljudi koji sebi ne mogu priuštiti ni tople prostorije, ni bogat blagdanski stol.

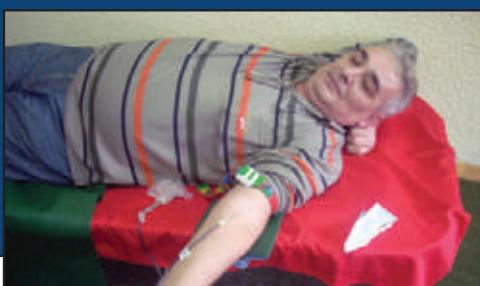
Na poziv predstavnika Armenске zajednice u RM imali smo priliku uživati u Koncertu braće Tavitjan.

24.12.2008.

U katoličkoj katedrali „Presveto Srce Isusovo“ u povodu najvećega katoličkog blagdana - Božića na polnoćki, u blagdanskoj atmosferi, nazočilo je mnoštvo članova ZHRM. Misu je prenosila Makedonska Televizija.

20.12.2008.

Humana akcija dragovoljnog darivanja krvi po drugi put je organizirana u prostorijama Zajednice. Ovaj put darivatele su dobili na dar slike napravljene na licu mesta od strane makedonskog humanista Živka Popovskog Cvetina, koji je kandidiran za Nobelovu nagradu za mir..

22.12.2008.

U prostorijama Veleposlanstva RH u Skopju održan je sastanak s predstvincima MVPEI-a g. Petrom Barišićem i g. Ivanom Zebom te predstvincima ZHRM-a u sastavu g. Slišković, g. Ivanković i gđa Trojačanec, koji su upoznali goste s trenutnim stanjem i problemima u ZHRM-u.

U večernjim satima u sklopu Festivala "Pro musica" uživali smo u koncertu našeg člana Nikole Paskalova.

S početkom u 18:00 sati održen je Četvrti susret nacionalnih manjina u prostorijama Žajednice Crnogoraca RM na kojemu je dogovorenime mreže ("Mreža za multikulturalno društvo u Republici Makedoniji") i napravljen je akcijski plan za siječanj 2009. Kao predstavnica ZHRM na istome je sudjelovala Ivana Ramljak.

27.12.2008.

"Božićna večer" u ugostiteljskom objektu "Ragusa" ove godine je održana uz naše specijalne goste Zorici Kondžu i Jošku Banova. Zvuke Dalmacije i ostalih dijelova Hrvatske kao tradicionalni doprinos božićnim blagdanima dali su i naši vjerni prijatelji skupina "Skandal" ("Tip top").

21.01.2009.

U prostorijama Žajednice Crnogoraca RM u 12:00 sati devet predstavnika nacionalnih manjina (Armenaca, Bugara, Crnogoraca, Egiptana, Poljaka, Rusa, Slovenaca, Vlaša i Hrvata) potpisalo je Memorandum o suradnji.

Poslije potpisivanja slijedio je razgovor s prof. Svetomirom Škarićem na temu "Zajednice u RM i zakonska regulativa".

30.01.2009.

Svečanom otvaranju i blagoslovljivanju Spomen - doma Majke Tereze, kao predstavnice ZHRM-a nazočile su gđe Totč i Krštić.

31.01.2009.

Tijekom Šestih susreta nacionalnih manjina u prostorijama Žajednice Crnogoraca RM naznačeno je privremeno koordinativno tijelo. Za v.d. predsjednika izabran je Miroljub Orlandić, za potpredsjednicu Jasminka Namićeva, a za tehničku tajnicu izabrana je naša Ivana Ramljak.

12.01.2009.

Održan je Peti susret nacionalnih manjina u prostorijama Žajednice Crnogoraca RM na kojemu je dogovoren Seminar za izradu projekata i potpisivanje Memoranduma za suradnju. Žajednicu je i ovog puta zastupala g-đica Ivana Ramljak.

13.01.2009.

Na dvadeset i devetoj sjednici Predsjedništva ZHRM-a uz raspravu o tekućim aktivnostima donesena je i odluka za potpisivanje Memoranduma za multikulturalnu suradnju.

16.01.2009.

U prostorijama Opcine Karpoš održan je sastanak s v.d. gradonačelnikom g. Sašom Dimićem. Kao predstavnice Osnovne škole "K.T.Karpoš" sudjelovale su gđe Bajaldžieva i Uroševa, a predstavnik ZHRM-a bio je tajnik g. Kuljevan. Prezentiran je dosadašnji rad na zajedničkom projektu "Suradnja osnovnih škola RM i RH – Sličnosti i razlike u geografskim i biološkim karakteristikama između Ohridskog jezera i Jadranskog mora" za koji smo dobili obećanje za adekvantnu finansijsku potporu od strane Općine.

03.02.2009.

Trideseta sjednica Predsjedništva ZHRM.- tekuće aktivnosti, priprema Sabora, dodjela plakata i usvajanje završnih računa ogranačaka Štip i Ohrid-Struga.

05.02.2009.

Seminar-radionica: „Kriminal iz mržnje“, - kao predstavnica ZHRM sudjelovala je Ivana Ramljak.

06.02.2009.

U cilju intenzivnije suradnje sa MOB-om na premijere i ostale predstave biti će pozvana i ZHRM. Kao prvi korak, operu Carmen pratilo je nekoliko predstavnica naše Žajednice.

31-va hitna sjednica Predsjedništva ZHRM – predlaganje dnevног reda za Sabor, te izborne i verifikacijske komisije i radnog predsjedništva.

07.02.2009.

Izaslanstvo ZHRM-Skopje u usavatu: Mojsova, Krštić, Trojačanec, Šišak, Kuljevan i ZHRM-Štip: Dimčova, Petrova-Kašuba i Velibor Tomić, sudjelovalo je je prvom susretu Hrvata članova ZHRM iz Kumanova. U Domu kulture prisutne članove sa radom i ustrojstvom ZHRM upoznala je predsjednica Trojačanec i počasni predsjednik Šišak, a srdačne pozdrave uputili su im i ostali članovi izaslanstva.

09.02.2009.

Na poziv predsjednika mreže za Multikulturalnu Makedoniju i Zajednice Crnogoraca RM Miroslava Orlandića, kandidat za predsjednika RM prof. dr. Đorge Ivanov odazvao se pozivu i u prostorijama ZCGM susreo se sa predsjednicima Zajednica. Susret je prošao u srdačnoj atmosferi a prof. dr. Ivanov naznačima je objasnio svoje osobne stavove, podržao sve zahtjeve i obrazložio da će kao ekspert koji se niz godina bavi multikulturalizmom dati apsolutnu potporu svim našim naporima.

16.02.2009.

U prostorijama Zajednice Crnogoraca organiziran je susret sa kandidatom za predsjednika RM Agronom Budžaku. Cilj susreta je bio da sve zajednice prezentiraju svoje programe, te pojedinačna očekivanja od budućeg predsjednika Makedonije, i posebno predočiti mu zajedničku ideju o izgradnji multikulturalnog društva u Makedoniji.

10.02.2009.

U MON-u sastanak predstavnika roditeljskog odbora ZHRM i Nadice Kostovske u cilju poboljšanja nastave hrvatskog jezika i održavanja u prostorijama O.S. Dimitri Miladinov.

Proslava Valentinova članova ZHRM u prostorijama Zajednice. Uz vesele zvuke naših pjesama i gitara Bradića i Đordjevića i sintisajzera Hodeja veče je prošlo u lijepom ugodaju.

17.02.2009.

Društvo neovisnih pjesnika u Makedoniji organiziralo je pjesničko druženje sa poznatom hrvatskom teatrologinjom Mani Gotovac, na kojem su u ime ZHRM sudjelovale Damjanovska i Terzić.

32 sjednica Predsjedništva ZHRM – utvrđivanje protokola za XI Sabor i utvrđivanje članstva ZHRM zaključno sa 31.01.2009. po gradovima.

19.02.2009.

Priprema za projekt "u okviru mreže za multikulturalno društvo".

25.02.2009.

U prostorijama Zajednice Crnogoraca RM susret predstavnika mreže za Multikulturalnu Makedoniju - dogovor oko izrade projekta „Jedinstvo u multikulturalnom diverzitetu“, izdavanja mjeseca biltena o aktivnostima koje slijede.

26.02.2009.

Okrugli stol „Institucionalni odgovor na izborne neregularnosti“. Kao predstavnica ZHRM sudjelovala je Ivana Ramljak.

mr. sc. Snježana Trojačanec

ZHRM ogrank Ohrid-Struga

“FREA Forum” – Zagreb, 2008.

Zajednica Hrvata u Makedoniji, ogrank Ohrid-Struga, bio je zastupljen svojim članom Jadrankom Dunovskom u timu SOŽM iz Makedonije, u Zagrebu od 13. do 15. studenoga na “FREA Forumu” – Zagreb, 2008. gdje je sudjelovalo pet nevladinih udruga iz pet zemalja. Domačin i organizator Forum-a bio je grad Zagreb, a sudjelovale su nevladine udruge iz Hrvatske, Srbije, Bosne i Hercegovine, Makedonije i nevladina udruga Ulov Palme (savjet stanara) iz Švedske.

Radni dio skupa održao se u hotelu Panorama i u Gradskoj vijećnici grada Zagreba. Rad je bio podijelen po sesijama sljedećim redom: Od nevladine udruge do politike, Jednake mogućnosti, Ekonomski moći žene, Lokalni ekonomski razvoj, Kako do pristupnih fondova iz EU.

Uz druženje upoznali smo se jedni s drugima i razmijenili mišljenja kako bi mogli sve ove teme realizirati u buduće.

U dvorani “Vatroslav Lisinski” bili smo nazočni na proslavi 60 godina rada Kulturno umjetničkog društva “Ivan Goran Kovačić”, gdje je održan i koncert ovog društva.

Rastali smo se, a organizaciju za sljedeći “Frea-Forum” preuzeo je grad Beograd gdje ćemo se 2009. godine družiti ponovo.

ZHRM ogrank Ohrid-Struga
Koordinator: Naum DUNOSK

Aktivnosti Ogranka ZHRM u Bitoli od 10.11.2008. do 30.12.2008.

10.11.2008.g.

U sklopu Hrvatskih dana održane su kreativne radionice s predstvincima Matice hrvatske i u Bitoli. Sa Odsjeka za hrvatski jezik i književnost bila je nazočna Lidija Cvikić, a dramsku radionicu izvrsno je vodio glumac Zvonko Novosel. Zbog velike zainteresiranosti ,aktivnosti su se odvijale shodno dječjim uzrastima, a starija je skupina pokazala izrazitu pažnju za pitanja hrvatske kulturne baštine te početnih elemenata glume. Mališani su na ovaj način preko interaktivne igre učili hrvatski jezik. Sudionici i nazočni gosti su uživali u prekrasnoj atmosferi i izrazili želju da se ovakve radionice organiziraju češće.

22.11.2008.g.

Održan je sastanak predstavnika ZHRM-a s članovima ogranka u Bitoli. U vrlo opuštenoj i prijateljskoj atmosferi razgovaralo se o predstojećim zajedničkim aktivnostima Zajednice Hrvata u Skoplju i ogranka u Bitoli. Razmatrana su aktuelna stanja u ograncima, izmjene Statutu ZHRM-a, te predstojeća ažuriranja baze podataka za članove ZHRM-a u Makedoniji. Članovi su zatražili više druženja i izleta. Podržali su rad sadašnje predsjednice Snježane Trojačanec i pružili joj podršku u njezinu samoprijegornu radu te transparentnom i profesionalnom vođenju Zajednice i ogranka.

22.11.2008.g.

U organizaciji katoličke crkve "Presveto Srce Isusovo", Ogranka ZHRM u Bitoli i Udruge "Vinkove konferencije" u povodu 5. obljetnice beatifikacije Blažene Majke Tereze, u prepunoj crkvi je upriličen program u kojem je sudjelovalo i KUD "Stiv Naumov". Kulturni program obuhvaćao je recital i prikazivanje filma o životu Majke Tereze, Stojana Trenčevskog iz Skopja. Nazočnima se obratio i bitolski župnik Alojzije Letonja, a cijeli program je snimala TV "Tera" iz Bitole.

06.12.2008.g.

U hotelu "Epinal" u Bitoli održala se manifestacija u povodu obilježavanja Godine apostola Pavla. Ova manifestacija obilježena je prigodnim programom. U hotela "Epinal" održana su dva predavanja na temu: Preobraženje sv. Pavla i njegov misionarski rad i Apostolske misije i njegov utjecaj na kršćane". Predavanja je održao profesor i svećenik Stjepan Kušan te svećenik Bitolske župe Alojzije Letonja. Istog dana je prikazan film "Čovjek koji je promijenio svijet", kao i prodaja torti i kolača za humanitarne svrhe.

06.12.2008.

Ogranak ZHRM-a u Bitoli je uz satove tečaja hrvatskog jezika obilježio i blagdan sv. Nikole. Blagdan je bio obogaćen prigodnim program i darivanjem djece koja pohađaju tečaj hrvatskoga jezika.

U Bitoli je 06.12.2008 obilježen blagdan Sv. Nikole. U privremenim prostorijama ogranka u nazočnosti svećenika Alojzija Letonje i sestre Miram Dološić, djeci i roditeljima je upriličena skromna proslava. sv. Nikole ovaj put u pratinji Krampusa. Sv.Nikola podijelio je darove djeci, a ona su mu se zahvalila čitajući i pjevajući hrvatske božićne pjesme. Dobili smo i tortu od humanitarne Udruge „Vinkova konferencija“, a naši članovi su se pobrinuli za druge slastice. Bilo je lijepo i veselo.

28.12.2008.g.

U crkvi „Presveto Srce Isusovo“, u nazočnosti veleposlanika Ive Kujundžića i predsjednice ZHRM-a Snježane Trojačanec, održan je tradicionalni Božićni koncert u organizaciji Ogranka ZHRM - Bitola, Udruge „Vinkove konferencije“ i crkve „Presveto Srce Isusovo“. U programu su sudjelovali zbor „Stiv Naumov“ pod diregentskom palicom maestra Ljube Trifunovskoga, dječji zbor „Zvončići“ kojega vodi naša izvrsna umjetnica operna pjevačica Marina Korunovska. Pročitani su i prigodni božićni tekstovi, a crkva je bila mala kako bi primila brojne posjetitelje koji su u duhu Božića došli zajednički proslaviti sveti praznik.

28.12.2008.g.

Odmah poslije Božićnog koncerta, Ogranak ZHRM - Bitola je organizirao Božićnu večer u obližnjem ugostiteljskom objektu. Uz starogradsku glazbu bitolskih glazbenika naši članovi, gosti i prijatelji su proslavili božićne blagdane.

30.12.2008.

Ogranak ZHRM- Bitola obilježio je kraj godine održavanjem satova tečaja hrvatskoga jezika.

**Koordinator Ogranka ZHRM U Bitoli
Jelena Petrevska**

Otišla je tihom kako je i živjela. Dana 29.01.2009. izgubili smo našu Ankicu Trajanovsku. Izgubili smo Hrvaticu, plemenite duše, toplog srca, vrijednu i radišnu majku, dobru mladu baku. Zadnjih mjeseci u njenoj najtežoj bitci bili smo s našom Ankicom..

“
Andjeli te poveli na nebo
na krilima svojim.
Nebo te je primilo jer
si njegova svjetlost.
Kanula je suza sa svakog lica.
I znanih i neznanih tebi ljudi.
Caruje sada mir u duši tvojoj.
Andjeli nebeski
čuvaju te sada..”

Njena najveća želja je bila da njen pokop bude po katoličkim obredima za što je zavjetovala našu Dolores da to odradi. Željela je da joj katolički svećenik osvijetli put k vječnom počivalištu što je bilo i učinjenje. Na zadnjem našem sastanku gdje smo se na žalost morali rastati s njom bio je predstavnik Veleposlanstva Republike Hrvatske, predstavnik ZHRM-a i puno njenih štovatelja.. 48 ruža koliko je imala i godina svojim laticama je prekrilo njen odar.. Uz cijenjenog don Matu i nekoliko naših članica, gđe Katica i Ivanka molili smo za spas njene duše. Hvala joj za sve što je učinila pomagajući svima. Zahvaljujemo joj

što je bila krasan čovjek i neka počiva u miru Božjem. Na njenom grobu ostao je ogroman vjenac bijelih krizantema crveni, bijeli i plavi. To je simbol koji joj je puno značio.

Počeli smo s pripremom za veliku akciju dragovoljnoga darivanja krvi, ali na žalost ona će ostati za neko drugo razdoblje, jer netko se rađa, netko živi, netko umire. Za one što se rađaju raduju se oni što žive, dok za one što odlaze, plaču oni što ostaju. Tako je bilo 29.01.2009. godine kad smo izgubili prekrasnu osobu koja je sve životne nedrće prebrodila, ali nažalost bitku s opakom bolešću nije mogla dobiti.

Ogranak ZHRM u Štalu

AKTIVNOSTI OGRANKA

Naš ogranač u Štalu, upovodu Dana oslobođenja Štala, sudjelovao je u predstavljanju nacionalnih manjina grada. Na najdostojniji način predstavili su hrvatske delicije, kulturu i tradiciju. Kao predstavnici ZHRM-a Skopje sudjelovale su gđe Janićijević i Trojačanec i.g. Slišković.

Najbitnija komponenta za rad ogranka u Štalu je činjenica da smo napokon, kroz malo duže razdoblje, riješili svoj stambeni prostor, te uz minimalnu najmnu možemo sada normalno raditi.

Prostoriju smo dobili preko JSP –Štip čiji ravnatelj je naša članica gđa Paneva, koja nam je ukazala na sve normative, pa smo se na vrijeme, u danom roku, javili na Natječaj i tako dobili na uporabu adekvatni prostor. Plaćamo simboličan iznos, a kad se uporedi s ljubavlju, poštovanjem i radom koji u toj prostoriji vlada onda taj izdatak postaje još i manji, a naš rad i okupljanje nemjerljiv. Najvažnije za nas Hrvate, na ovim prostorima, je to što tu Aktivnostii naša djeca uče hrvatski jezik koji je temelj našeg identiteta, kulture i tradicije. Od prošloga tjedna imamo još dva nova učenika, a nadamo se da na tome broju ne ćemo stati.

Naši su učenici aktivno sudjelovali na Natječaju za najbolji crtež, a uključili su se i u pisanje poezije koja će, nadamo se, naići na pohvale kod velikih pjesnika. Isto tako, još tri starija člana svoju dušu i osjećaje su pretopili u riječi, zato se nadamo da ćemo uskoro dobiti pozitivan odgovor iz Rešetara za čiji Natječaj je i naš ogranač dao svoj skromni prilog.

U nekoliko navrata, smo obilazili naše starije članove kao i obitelji naših Hrvata koji danas nisu među nama. Naš koordinator g. Kašuba bio je nazočan na svečanom Božićnom koncertu u povodu postavljanja orgulja u katedrali u Skopju..

Na Dan drveta 27. članova ogranka aktivno je sudjelovalo u samoj akciji, pa ni susježica, ni blatnjav put nisu bili prepreka u postignuću onoga što se želi.

Pošto grad Štip nema svoju crkvu, katolici svake godine

odlaze na mise izvan Štala. U tijeku najvećih praznika kao što su Uskrs i Božić članovi iz Štala odlaze na misu gdje molitvama mogu iskazati svoju vjeru u Boga. U crkvi u Skopju gdje nas je i ove godine bio veliki broj, poklonili smo našem Karitasu puno rabljene i čiste odjeće i puno nove obuće, što je bila pomoć naših dragih prijatelja iz KUD "Prepuštovac" - Zagreb. Vjerujemo da je svatko tko je dobio i najmanju sitnicu otišao kući sretan jer je mogao osjetiti da netko ipak misli na njega.. Desetak naših članova je bilo i na Božićnoj večeri u ugostiteljskom objektu "Ragusa" te je uživalo u glazbi Zorice Kondže i druženju s našima.

Za pet dana smo evidentirali 105 Hrvata za novu zbirku podataka i smatramo da ćemo i tu obvezu ubrzo uspješno završiti. Sredinom siječnja imali smo jedno krasno druženje. Dvadesetak članova se družilo uz hrvatsku glazbu, ali pomalo s tužnim povodom jer je troje naših članova moralno otići izvan Republike Makedonije kako bi mogli zaraditi za opstanak. Ali i to je život. Netko je nekad rekao: " Trbuhom za kruhom", nažalost i s njima je tako. Ostaje nam samo da se nadamo da će nam se opet vratiti.

Koordinator Ogranka ZHRM-a u Štalu:
Ivan Kašuba

OBILJEŽENA OBLJETNICA ROĐENJA MARINA DRŽIĆA U ZHRM

U povodu 500-te obljetnice rođenja hrvatskog književnika Marina Držića u prostorijama ZHRM-a održana je književna večer posvećena tom velikom dubrovačkom komediografu. Večer je otvorila predsjednica ZHRM-a mr.sc. Snježana Trojačanec i uz pozdravnu riječ zahvalila gostima iz Zajednice Crnogoraca i Zajednice Egipćana koji su se pridružili članovima Zajednice Hrvata u proslavi djela Marina Držića.

Besedu o životu i književnom stvaralaštvu velikana kazališne riječi prezentirala je Ljerka Totch Naumova.

„Prvi dodir s Držićevom komedijom uvodi nas u svijet, u kojemu je živio i radio. U tijeku deset godina Držić je napisao jedanaest kazališnih djela, a vrlo vjerojatno da ih je bilo i više. Držićev teatar nije ostao zakovan u okvirima svoga stoljeća. Talent komediografa, opredmećen u plastično oblikovanim osobama i scenama privlačio je, i još danas privlači, živu pažnju i naših historigrafa i kazališnih djelatnika. Držićeve komedije dostigle su pravu stvaralačku snagu; one su u prostoru i u vremenu, danas već davno prohujalih dana, zaustavljeni glasovi živoga, pučkog govora, koji govori s pozornice isto tako vedro kao i prije pet stotina godina. Marin Držić-Vidra bio je rođeni kazališni pisac s izrazitim darom komediografa, sposoban uhvatiti žive ljudske tipove u trenutcima kad njihovi nagoni i slabosti izražavaju smijeh. Kritičari kažuu da je komedija „Dundo Maroje“ najveće književno dostignuće Marina Držića, izvedeno 1551. godine pred Vijećnicom u Dubrovniku, istaknula je Naumova.“

Potom, ona se zadržala na sadržaj ove komedije posebno na početak koji se odigrava na velikom raskršću u Rimu na kojemu defiliraju svi glumci i sudionici u komediji. Da bi se plastično doživio barem djelić komedije potrudili su se mlađi članovi ZHRM-a, koji su dijalogom između Dunda Maroja i služe Bokčila u izvedbi Ivana Rupića i Ivana Bradića, dočarali pučki dubrovački govor iz daleke 1551. godine. Nije izostao ni smijeh koji je Držić genijalno unosio među publiku XVI. stoljeća, a koji i danas odzvanja prilikom svake izvedbe njegovih komedija.

Naumova je opisala karakteristike svih glavnih likova komedije, a Ivana Ramljak i Bradić uspješno su oživjeli sina Dunda Maroja, Maro i njegovu raspravu sa kutizanom Laurom. Besedu o književniku Držiću završila je jednostavnim sloganom koji sam komediograf ističe kroz život i djela:

„Što se ima, to se dava
Ko sve dava, vele dava
A ko srce dava, sveg sebe dava“

Veče Marina Držića obogatili su maestro Ljubomir Branđolica koji je iznio svoje dojmove o izvedbi Držićevih djela u Skopju i Dubrovniku i Marija Damjanovska govoreći o filmu Veljka Bulajića o životu i djelu ovog velikana hrvatske književnosti. Predsjednica Trajačanec na kraju je naglasila da se ovom književnom priredbom i ZHRM pridružila proslavi 500-te godine Marina Držića koja se obilježava diljem Hrvatske i među Hrvatima u dijaspori.

mr. sc. Ljerka
Totch Naumova

PARALELE BESKONAČNOSTI

("Potisnute paralele", Ljerka Totch Naumova - naklada HMI, Zagreb)

Redom jedanaesta zbirka pjesama "Potisnute paralele" afirmirane i pjesničkim izričajem prepoznatljive pjesnikinje Ljerke Totch Naumove, nastavlja već nekoliko desetljeća dugo i plodonosno poetsko stvaranje te smisleno korespondira sa svojim književnim prethodnicama, nasljeđujući umnogome osnovni osjećaj podvojenosti i traganja za mjestom, izvorištem vlastite duše.

Duša pjesnička oduvijek je podvojena; između stvarnosti i idealja, života i ne-življenja, ljubavi i mediokriteta - stremeći k uzdizanju nad prosječnosti svijeta. Ako tome pridodamo i podvojenost između dvije domovine, dobivamo one zbiljske parametre, "potisnute" i one realne, duševne paralele koje idu u beskonačnost i nikad se ne spajaju, koje su otisak, kostur jednog bića i njegove nutritre.

Koje su život sam.

Riječ je o izrazito liričnim stihotvorbama u nevezanom stihu, sa sadržajne strane posve intimnim, duboko proživljenim lirske isjećima koji govore isključivo o vlastitoj nutritri pjesničkog subjekta koji pak, ostaje u sjeni – neizrečen (nema ili rijetko se pojavljuje ich-forma), no svakako nazočan, budući da progovara (jedino) osobnim iskustvom.

Među ostalima, primarni motivi koji zaokupljaju pjesnikinju su: ljubav (kao ostvarena ili neostvarena žudnja, ali i povezanost s božanskim); primarni osjećaji želje, mržnje, sjećanja, nepovratka; pjevanje o izgubljenom, onome što je prošlo; o ljudskim odnosima ("Potisnute paralele"); onome što je ostalo nedorečeno, u drugom planu ("Vatrema zora"); duhovnom stremežu ("U okusu", "Bijeg od sebe").

Česti su kontrasti dobro/zlo, pakao/spasenje, dan (svjetlo)/noć (tama), profano/uzvišeno, kao i propitivanje vlastitih postupaka, poetska autoanaliza ("U kretanju

vezanih odricanja").

Autorica koristi vlastiti, izgrađeni jezik ponekad stvarajući neologizme, originalne sintagme ("zaiskrik protoka") te koristeći vlastitu rečeničnu logiku i vezu među riječima (asindetsko vezivanje, gomilanje glagola, pretežno u aoristu i prezantu, tj. glagolskom pridjevu radnom).

Zbirka je simbolično podijeljena na dva dijela implicitnih naslova "Tragom odricanja" i "Zaiskrik protoka".

Prvi dio zbirke ima nezaustavljivi, težak i opor miris prošlosti. Prošlost je u svemu što pjesnikinju okružuje, bilo da se nadaje sama ili evocira nekim događajem ili predmetom ("Pokisli miris/stručka cvijeća/ obuzda preneseno isparenje/ Dozivajući nepotrebno prostore/ neke tuđe noći"/...) ili primjerice, zvukom: "...nedjelja za nedjeljom/ sniva / pjevanje pijetla").

Ona je alfa i omega, njom sve počinje i završava, ona je pukotina gdje "odgovor se skriva". Stoga se i pjesnikinja tragom odricanja vraća na izvorište svoga trajanja, a to je uvijek – potraga za nesvjesnim, duboko proživljenim dijelom sebe koji se otkriva tek u tragovima ili nejasnim ključevima koje tek treba odgonetnuti.

"Zaiskrik protoka" oglašava se mirnijim, pomirenijim tonom, koji nerijetko poigrava u ritmu zavičajne tambure – živo i okretno. Također su to pjesme introspektivnog karaktera, svijeta sanja i nadanja. Pjesnikinja poziva da se spuste maske, poziva na snatrenje, igru ("Obrasla okolica"), nestašluge; s distance promatra tu živu materiju – prošlost.

Prošlost njezina sva je u simbolima zavičaja: tambura, dom, bakin stol, zvonik nad rodnim gradom, nedjelja kao obiteljski i Božji dan.

Raduje se kad se približava djetinjstvu i bezbrižnosti ("Žagor misli", "Izdaleka") te zadubljuje u sebe, u zrcalo kao lice i naličje svega, koje predstavlja odvojeni život pjesnika i stvari koje ga okružuju) i česti je motiv ove poezije ("Svezani pogledi", "Darivano kajanje", "Mora završiti...")

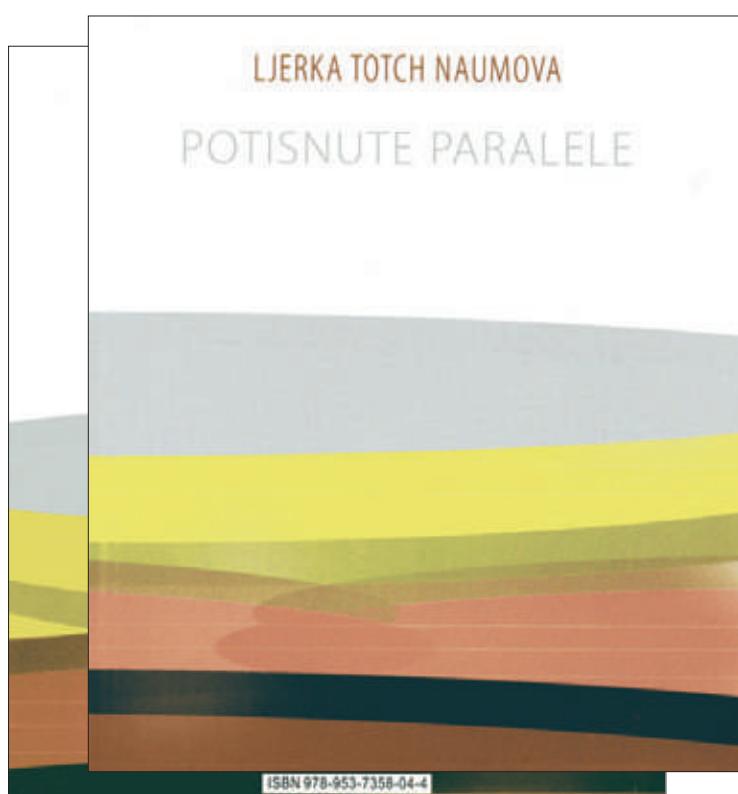
Ona je istodobno i vrlo duhovna, bilo da je ta vjera povezana s osjećajem domovinske pripadnosti, evocirana kroz simbol tambure koja odjekuje kao vapaj rodne grude ("Vjeruj") u kojoj pjesnikinja nalazi nadu i utjehu jer, kako sama kaže, "nije glupo vjerovati".

Slijedeći put mnogih hrvatskih pjesnika koji su stvarali i pjevali na više jezika, pjesnika-kozmopolita s bezbroj domovina, no s jednom koja u srcu ipak preteže nad ostalima i čiji jezik "zuji i zveči" skladnije i toplije od drugih; ova naša bilingvalna pjesnikinja i članica Društva književnika Makedonije daje i u ovoj zbirci cijelu svoju nutritru Hrvatskoj i hrvatskom;

dajući time značajan doprinos hrvatskoj matičnoj i poeziji u iseljeništvu.

Rečeno je da je jezik identitet (i utočište) jednog naroda, bez jezika njega nema. Ljerka Totch Naumova dokaz je kako on živi u svijesti naših ljudi izvan Hrvatske i kako ga treba s ponosom nositi, njegovati, osjećati – paralelno i stalno.

Ana Bukvić, prof.

MARKO MARULIĆ (1450.-1524.)

“otac hrvatske književnosti”

Marko Marulić je prvi hrvatski pjesnik sa svjetski priznatim opusom i stoga se smatra rodonačelnikom hrvatske književnosti. Rođen je u Splitu u plemićkoj obitelji a po profesiji je bio odvjetnik. Pučku školu je završio u Splitu, a pravne znanosti na jednom od najpoznatijih sveučilišta u južnoj Europi - Padovi. Piše na hrvatskom i na latinskom jeziku.

Kao čovjek svog doba bio je duboko religiozan, ali isto tako i pod velikim utjecajem humanističkih ideja suvremene stvarnosti. U svojim svjetovnim djelima pisanim na hrvatskom jeziku, kritizira visoku klasu i kler i zalaže se za ravnopravnost pučana. No, najviše je preokupiran dugotrajnom opasnošću naleta osmanlijskih Turaka na Hrvatsku. U više svojih djela, kao i u najpoznatijem spjevu "Judita", te u spisu „Hrvatske kronike“, hrabri i poziva Splitčane na otpor protiv Turaka, za obranu od inovjeraca, koji su prijetili porobljavanjem kršćanske Europe.

U doba Marulića, Hrvatska je bila u zajedničkoj državi sa Ugarskom, koju je 50 godina

uspješno vodio kralj Matija Korvin i do svoje smrti 1490. odupirao se najezdi Turaka, građenjem silnih utvrda na liniji Jajce – Srebrenica, dokle se tada prostirala Hrvatska. Nakon njegove smrti naglo slabi obrana zemlje, jer je podijeljena na banovine među plemićkim obiteljima. Samo tri godine kasnije Turci napadaju i u bitci na Krbavskom polju u Lici hrvatska je vojska teško poražena. Ban Emerik Derenčin koji je zapovijedao vojskom zarobljen je i odveden u Carigrad gdje je umro. No i pokraj ovoga, kako se smatra najtežeg poraza Hrvata od Turaka, sustavno osvajanje i pripajanje Hrvatske Osmanlijskom carstvu dogodilo se tek nakon 3. desetljeća u doba sultana Sulejmana I.

Marko Marulić je za sobom imao Krbavsku bitku i nakon nje 30. godina života i stvaranja pod stalnom turskom prijetnjom, a pred smrt doživio je i osvajanje svoga grada i dobrog dijela Hrvatske. Stoga je razumljivo što najveći dio svojih djela posvećuje poštiti naprijateljskih osvajanja čime utemeljuje osnove hrvatske književnosti. Na hrvatskom jeziku piše čakavskim narječjem, dvostruko rimovanim dvanaestercem. Kao dobar kršćanin piše i na religiozne teme uglavnom o stoicizmu i moralnosti kršćanina, kao što su djela Dobri nauci i Poklad i korizma. Gotovo sva njegova djela prevedena su na mnoge europske jezike i doživljela veliki broj naklada.

Marija Damjanovska

Istarska broj pet

Daleko sam danas od moga Dubrovnika, od ulice moje Istarske broj pet. Daleko od očiju, a duboko u duši ulicu moju ne ču mijenjati za cijeli svijet.
 Što li sada rade stube moje? Gdje je dječe oko u daljini gledalo kad je more sunce ljubilo i dok su barke i ribari stari jurili k peškarji?
 Ne znam što čini moja gustijerna gdje sam znala svoju robu prati. Pitam se je li smokve iz đardina i miris ružmarina i danas bude neke nove ljudi? Je li i danas dundo Nino i barba Stipe tamo žive?.. Je li još peku kavu teta Rena i dundo Andrija? Stari mljinac još li melje, miris opija i zove: "Odite simo kava je gotova!" Svi će doći ako su jos živi, samo ja i moja mati daleko s uspomenama čemo biti. Možda danas neko drugo dijete na stubama Danče vidi, te možda stare perzijane u drugu boju boja. Možda ono vidi moj Lovrijenac i Sulića plažu. Je li tko još voli tako moju Istarsku pet? ...A kako je samo u nedelju imala miris karanfila, kad bi baka Luce na Boninovo išla. Za objed bi bila riblja juha i koji komad mesa, malo njoki i krasnoga toča, a tek onda rožata ona prava što mi je samo baka znala napraviti. Eh da mogu i danas bih potrcala niz skaline, mada ih je bilo više od sto ...pa još dvadeset i dvijee to je pravi dio istine moje Istarske broj pet. Sjedim pri dnu skalina, na zidu vile Stanković, i čekam kada će tramvaj proći... Ručicom mahjem i vidim neke poznate oči. U svima sam tražila mamu i moju teta Lelu, jer s posla su stalno u ljetu vrelom, u špagu svome, donosile za mene koju karamelu. Uvečer kad se sve stiša, uhvati me netko za ručicu pa eto mene na Stradunu, kod mojih sv. Vlaha i Orlanda. Okolo Potporele još jedan đir, baciti golubovima malo hrane pa ajmo doma spat. Krasni su bili moji kušin i lancun, moj kamin i tinel moja teraca, moja mladost i bonaca, i moja Istarska pet.

Dolores Kašuba-Petrov

PJESNIČKA SURADNJA

Iz knjige "Uz rub vremena", (Rešetari, rujan 2008. godine), izdvojili smo pjesmu "TEBI" poznate hrvatske pjesnikinje Evice Kraljić. Upoznali smo je slušajući njezine stihove na Rešetaračkim susretima poezije i bili dragi gosti u domu njezine srdačne obitelji u Novoj Gradišci. Srdačno dočekani i počašćeni slavonskim specijalitetima, kulenom, kobasicama i nezaboravnom makovnjačom boravak kod obitelji Kraljević ostao nam je u nezaboravnom sjećanju.

Elica Kraljić rođena je 1952. u Novoj Gradišci. Do sada je objavila četiri samostalne zbirke pjesama i knjigu proze. Kao umirovljenica živi u Novoj Gradišci.

TEBI
Postoje dani
u kojima su sve želje
krhke
lomljive
neostvarene.

Postoje trenutci
koji se šute
ne govore
a pamte.

Kao sjene smo
vjeter nas njije.
Razbacane
osmjehe
skupljamo u hodu.

Elica Kraljić

Šahovski uzvratni susret

Članovi šahovskog kluba Zajednice Hrvata u Makedoniji povodom božićnih blagdana 16.12.2008. godine odigrali su uzvratni susret sa šahistima Doma umirovljenika "Živko Brajkovski" iz Skopja. Ujedno, to je bio uzvratni posjet umirovljenika općine Butel koji su ove godine u listopadu po prvi put posjetili šahisti Zajednice Hrvata povodom makedonskog nacionalnog praznika 11. listopada.

Ovoga je puta pobjeda pripala gostujućoj ekipi Doma umirovljenika "Živko Brajkovski". S tri boda razlike pobijedili su ekipu ZHRM-a.

Glavni sudac uzvratnog susreta i ovoga puta bio je g. Zvonko Vidović, aktivni član Zajednice Hrvata i član šahovskog kluba Doma umirovljenika "Živko Brajkovski".

Za realizaciju ovoga uzvratnoga šahovskog susreta posebne zasluge pripadaju voditelju šahovskog kluba g. Krešimiru Terziću, gđi Marijani Terzić i predsjednici Zajednice Hrvata u Makedoniji gđi Snježani Trojačanec, koji su pripremili koktel i svojom srdačnošću ukazali čast gostima i sudionicima ovog susreta.

Zvonko Vidović, dipl.ing.

Božićni šahovski turnir

Istogdananakonzvratnog susreta, šahovski klub Zajednice Hrvata u Republici Makedoniji, „Croatia”, pod vodstvom kapitena i osnivača g. Krešimira Terzića i članova kluba:

Zlatka Zafirovskoga, Nikole Dujmovića i Klaudija Hodeja odmjerili su međusobno snage i odigrali Božićni turnir koji bi trebao postati tradicionalan.

Marijana Terzić

Književno likovno društvo "REŠETARI" 35 403 Rešetari

Vladimira Nazora 30

Mladi hrvatski pjesnici u dijaspori
i mladi članovi KLD REŠETARI

"REŠETARAČKI SUSRET Pjesnika" Rešetari objavljuje Natječaj za I. Zbornik pjesama mlađih hrvatskih pjesnika koji žive u dijaspori i mladih članova Književne sekcije »2 9 2 « KLD "Rešetari" iz Rešetara.. Autori trebaju biti mlađi od 18 godina.

Svaki pjesnik može sudjelovati sa dvije pjesme. Pjesme trebaju biti pisane standardnim hrvatskim književnim jezikom ili dijalektom hrvatskog jezika kojim se govori u kraju gdje živi pjesnik. Pisati na kompjuteru i dostaviti na e-mail adresu ili pisaćim strojem na papiru A 4 formata .

Broj objavljenih pjesama u zbirci je 50 a isključivo ovisi o kvaliteti dostavljenih pjesama. Radovi koji svojom kvalitetom ne zadovolje postavljeni kriterij neće biti objavljeni. Radovi prispjeli na natječaj neće biti vraćeni. Uz pjesme svaki autor treba poslati svoje podatke (datum i mjesto rođenja, adresa stanovanja, školu koju pohađa)

Svoje radove slati na adresu: **KLD "REŠETARI"**
Vladimira Nazora 30
35 403 REŠETARI
H R V A T S K A

Najkasnije do: **15. svibnja (maja) 2009.**

Predstavljanje knjige i „XII. Rešetarački susret pjesnika“ 26. (subota) rujna (septembra) 2009

Pokrovitelji Zbornika pjesama su Hrvatska matica iseljenika Zagreb i Brodsko-posavska županija Slavonski Brod, a supokrovitelj Poglavarstvo općine Rešetari.

Izdavač: KLD "Rešetari" Rešetari.

Urednik Zbornika pjesama: **Ivan De Villa.**

Izbor radova izvršit će:

prof. Nada Šerić, Nova Gradiška
dr. Radomir Dumičić, Nova Gradiška
Zlata Dasović, Osijek

Ujedno koristim prigodu da vas zamolim da ovo pismo proslijedite i Hrvatskim kulturno umjetničkim društvima u dijaspori, prijateljima Hrvatske i hrvatskog jezika s kojima imate uspješnu suradnju, a koji stvaraju na hrvatskom jeziku (standardnom hrvatskom jeziku ili njihovu dijalektu).

U očekivanju vaših radova, te dobre i uspješne suradnje u realizaciji kulturno umjetničkih programa srdačno vas pozdravljamo.

"Rešetarački susret pjesnika"

Ivan De Villa

Faks broj: 00 385 35 333 111
 Telefon: ++ 385 (0) 98 16 75 765
 E-mail: ivan. de-villa@sb. t-com. hr

Likovna sekcija "Petrović", književna sekcija »2-9-2», pjevačka skupina »SLAVČA», tamburaška sekcija
 Žiro račun 2340009 – 1110055710 kod Privredne banke Zagreb
 Matični broj: 1619527

E-mail: ivan. de-villa@sb. htnet. hr

Povjest naših gradova

Varaždin - grad baroka, glazbe i cvijeća

“ Varaždin je grad u sjeverozapadnoj Hrvatskoj, uz obale rijeke Drave, središte Varaždinske županije. Grad Varaždin obuhvaća 10 naselja. Popis stanovništva iz 2001. godine je pokazao da u gradu Varaždinu živi 49.075 stanovnika. ”

Gradovi, kao i ljudi, imaju svoje životopise i oznake svog identiteta, koji ih čine ili anonimnima ili prepoznatljivima, poznatima, čak znamenitim. A u nizu srednjoeuropskih gradova, Varaždin je ne samo jedan od najljepših i najstarijih, nego i jedan od najosebujnijih hrvatskih gradova, sa jasno profiliranim identitetom - kao grad baroka, glazbe i cvijeća.

Varaždin je grad u sjeverozapadnoj Hrvatskoj, na obali rijeke Drave, središte Varaždinske županije. Grad Varaždin obuhvaća 10 naselja, a popis stanovništva iz 2001. godine je pokazao da u gradu Varaždinu živi 49.075 stanovnika.

U burnom i bogatom životopisu ovoga grada brojni su mu povijesni događaji utisnuli neizbrisiv pečat, jer je nastao na vrlo frekventnom raskriju europskih putova koji vode od sjeverozapada (Austrije) i sjeveroistoka (Mađarske) prema jugu - hrvatskoj metropoli Zagrebu i Jadranskom moru. Stoga je Varaždin i jedan od najstarijih hrvatskih gradova, čije se povijesno ime Garestin spominje po prvi put već 20. kolovoza 1181. godine, u ispravi hrvatsko-ugarskoga kralja Bele III. Varaždin je i prvi od hrvatskih gradova koji je stekao status slobodnoga kraljevskoga grada. Takvu je povlasticu Varaždincima odobrio kralj Andrija II Arpadović, svojom poveljom iz 1209. godine, a iznova je potvrdio kralj Bela IV. pravnim dokumentom iz 1220. godine.

Od toga doba, pa praktično sve do 1850. godine, kada su se teritorijalno i upravno ujedinili, starogradska tvrđava u kojoj su stolovali varaždinski župani i susjedno naselje slobodnih građana, živjeli su u svojevrsnoj simbiozi. Naime, od 1209. godine starogradski župan više nije imao sudbenu vlast nad građanima Varaždina, nego su oni sami birali svoju gradsku upravu i gradskog suca, a bijahu oslobođeni i plaćanja poreza i tridesetine.

Da bi se građani slobodnoga i kraljevskoga grada Varaždina zaštitili od čestih nasilja lokalnih plemića i ratnih pohoda Turaka, oko naselja već su sredinom 15. stoljeća izgrađena utvrđenja - zemljani bedemi, šančevi, grabišta i drvene ograde (palisade).

Zahvaljujući svom povlaštenom statusu slobodnoga

i kraljevskoga grada, ali i zbog geostrateških i drugih povoljnih okolnosti, Varaždin je već u 15. stoljeću postao značajno trgovacko, obrtničko-cehovsko, društveno, upravno i prometno središte sjeverozapadne Hrvatske. Već tada Varaždin ima i svoj graditeljski grb, koji mu je 1464. godine kralj Matija Korvin i posebno potvrdio, a 14. prosinca 1523. grof Juraj Bradenburg poklonio je Varaždincima zgradu gradske vijećnice, koja, praktično, ostaje u istoj funkciji sve o danas. Na taj način Varaždin posjeduje jednu od najstarijih gradskih vijećnica u Europi, čiji je konačni izgled oblikovan u kasnobaroknom stilu.

Svoj najviši društveni, politički i gospodarski procvat doživio je Varaždin upravo u drugoj polovici 18. stoljeća, kada postaje glavnim gradom Hrvatske. Naime, još od 1756. ovdje je sjedište hrvatskoga bana Franje Nadasdyja, a kad je carica Marija Terezija 1767. godine osnovala Hrvatsko kraljevsko vijeće, za njegovo je središte izričito odredila - Varaždin, koji je time postao političkim, administrativnim

i kulturnim središtem Kraljevine Hrvatske, Slavonije i Dalmacije. Svu tu raskoš i sjaj razigranog društvenog Varaždina u baroknoj epohi, kada su ga suvremenici s pravom nazvali "malim Bečom", iznenada je prekinuo katastrofalni požar koji je 25. travnja 1776. godine buknuo u varaždinskom predgrađu. Tom je prilikom u vatrenoj stihiji izgorjelo dvije trećine grada, točnije, 385 zgrada od ukupno 501. Zbog toga su i Hrvatsko kraljevsko vijeće i ban Nadasdy napustili Varaždin, pa od tada upravnim središtem Hrvatske postaje ponovno Zagreb.

Premda je razorni požar gotovo unišio grad, za svega četiri godine Varaždin je - zahvaljujući svojim marljivim i sposobnim građanima, posebice obrtnicima i trgovcima - u velikoj mjeri obnovljen.

Međutim, ono po čemu se Varaždin danas izdvaja od drugih hrvatskih gradova - svakako je njegova izvaredna spomenička i umjetnička baština, s najočuvanjem i najbogatijom baroknom urbanom cjelinom u kontinentalnoj Hrvatskoj. Uz kompleks Staroga grada i (varošku) Gradsku vijećnicu, tu kulturno-povijesnu baštinu Varaždina posebno zanimljivom i vrijednom čine i jedinstveni hortikulturni kompleks Gradskega groblja (zaštićen kao spomenik prirode), zatim neoklasicistička zgrada Hrvatskog narodnog kazališta (izgrađena 1873. godine, po projektu bečkog arhitekta Hermanna Helmera), ali i cijelo mnoštvo skladnih baroknih palača i barokiziranih crkava.

Goran Adamovski

U galeriji znamenitih stvaralačkih ličnosti, koje su svojim djelima obilježili 8-stoljetnu kulturnu povjesnicu Varaždina, valja spomenuti barem one najznačajnije - književnike Jurja Habdelića, Ivana Belostenca, Katarinu Patačić r. Keglević, Tituša Brezovačkog, Ivana Kukuljevića-Sakcinskog i Zvonka Milkovića, skladatelje Forunata Pintarića i Leopolda Ebnera, povjesničare Ladislava Ebnera, Adolfa Wisserta i Krešimira Filića, glazbenike Ivana Padovca i Rudolfa Klepača, slikare Miljenka Stančića, Ivu Režeka i Julija Merlića, itd. itd. Spomenemo li, na kraju, da je varaždinska gimnazija osnovana još 1636. godine, a Kameralna škola (kao preteča pravnog studija) 1769. godine, ili da je Narodna (ilirska) knjižnica i čitaonica u Varaždinu utemeljena još 1838. godine, slika o Varaždinu kao gradu koji svakako valja vidjeti, posjetiti i doživjeti njegove materijalne i duhovne vrednote - postaje izazov kojem je teško odolj.

ČESTIT
USKRS

ATLANTIS FM

Restoran
RAGUSA

Da li ste znali

...da je perunika (iris) hrvatski nacionalni cvijet.

...da u Hrvatskoj u obuhvatu od samo stotinjak kilometara možete vidjeti more, krš, šume, planine i ravnicu.

...da se u NP Plitvička jezera, na Velebiću i Žrmajni snimao poznati pustolovni serijal Winnetou.

...da na Mjetu možete vidjeti "otok na otoku". Naime, na Velikom jezeru na otoku Mjetu nalazi se otočić koji čini rijetki prirodni fenomen.

...da Istra ima svog kosi toranj. To je zvonik u Završju visok 22 metra i nagnut je 40°.

...da je Bijela kuća u Washingtonu građena mramorom s otoka Bráca.

...da Dubrovnik ima najstariji zakon o osiguranju u Europi iz 1395. godine, tri stoljeća stariji od Lloyd-a koji je donesen početkom 17. stoljeća.

Riječi mudrosti

Malo je toga nemoguće kad je čovjek marljiv i umješan.

Samuel Johnson

Zatvoris li vrata svim pogreškama,

Zatvorit ćeš ih i istini.
Rabindranath Tagore

Pravo na kritiziranje ima onaj
Tko je spreman pomoći.

Abraham Lincoln

Ne možeš birati kako ćeš i kad
Umrijeti; jedino možeš izabrati
kako
Ćeš živjeti u ovom trenutku.

Joan Baez

Uredništvo:

"Hrvatska riječ" Skopje ul. Nikola Parapunov bb, zgrada 8, Skopje.
Tel/Fax: +389 30 79 533

Poštanski pretinac 832
Izdavač: ZHRM - Skopje
Za izdavača:

Snežana Trojačanec

Glavni urednik:

Marija Damjanovska

Lektor:

Sandra Nikolova

BESPLATNI PRIMERAK

Redakcija:

Marija Damjanovska
Snežana Trojačanec
Ljerka Totch Naumova
Goran Adamovski
Anton Kuljevan.

Fotografija:
Vlaho Brandolica

Tisk:

Cetis Print - Skopje

Grafički dizajn i
priprema:

Ana Andreeva